

דף תרגול: לשון והבנת הנקרא – חפיסת חט"ב

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות מושגי יסוד במורפולוגיה: שורש, משקל, סמיכות, שייכות ורבים
- לתרגל מיומנויות הבנת הנקרא: הסקה, נקודת מבט, טענה וראיה
- ליישם את הידע הלשוני בכתיבה יצירתית המבוססת על טקסט

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – מושגים בלשון ובהבנת הנקרא

1. ב – למד
2. א – שני שמות עצם שמתחברים למשמעות אחת
3. ב – שייכות במילה אחת
4. ב – הבנת דבר שלא כתוב במפורש אך אפשר להבין
5. ב – ראיה מהטקסט
6. א – האם להסביר לשכנע לבדר או לספר

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – למשל בית ספר הופך לבתי ספר
2. לא נכון – נקודת מבט אחרת משנה את האופן שבו מספרים את האירוע
3. נכון – עובדה ניתנת לבדיקה ואילו דעה היא עמדה אישית
4. לא נכון – לעיתים יש קשר ביניהם אך הם אינם זהים
5. נכון – אלו שני המרכיבים הבסיסיים של כל מילה

חלק ג' – השלימו את המילה המתאימה

1. כתב
2. בתי ספר
3. ספרו
4. עתיד
5. ילדים

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

1 – ג (האותיות הבסיסיות שחוזרות במשפחת מילים)
2 – א (התבנית הקבועה שבה מוטבע השורש)
3 – ד (חיבור שני שמות עצם למשמעות אחת)
4 – ה (הבנת דבר שלא כתוב במפורש)
5 – ו (הזווית שממנה מסופר הסיפור)
6 – ב (קביעה שנתמכת בהוכחה מהטקסט)

חלק ה' – תרגול הבנה ולשון

1. תשובה אישית: הסקה סבירה המבוססת על משפט קיים בטקסט
2. טענה ברורה, ציטוט קצר של עד שמונה מילים והסבר הקשר ביניהם

חלק ו' – כתיבה יצירתית ולשונית

1. 4 שורשים נכונים עם שתי מילים נוספות לכל שורש
2. קטע קצר כתוב מזווית חדשה והסבר על השינוי בתפיסה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שורש נכון בן שתיים עד ארבע אותיות
- הבנה שהסקה היא מסקנה שאינה כתובה במפורש אך מבוססת על הטקסט
- עובדה ניתנת לבדיקה ואילו דעה היא עמדה אישית

טיפים להפעלה:

- מומלץ לעבוד מול טקסט מוכר לתלמידים כדי שיוכלו להפנות למספרי שורות
- אפשר לחלק את הדף לשתי ישיבות - חלק לשוני וחלק של הבנת הנקרא
- בגרסה לחינוך מיוחד יש להשמיט את הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: לשון והבנת הנקרא – חפיסת חט"ב

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מילים חדשות בנושא שפה, ונתרגל להבין טקסט לעומק.

📖 מילון קטן:

שורש	האותיות הבסיסיות שחוזרות במשפחת מילים
משקל	התבנית הקבועה שבה מוטבע השורש
סמיכות	חיבור שני שמות עצם למשמעות אחת
שייכות	ציון מי הבעלים של דבר מה
הסקה	הבנת דבר שלא כתוב במפורש אבל אפשר להבין
נקודת מבט	הזווית שממנה מסופר האירוע
טענה	קביעה שרוצים להוכיח
ראיה	הוכחה מהטקסט שתומכת בטענה

1 חלק א' – מושגים בלשון ובהבנת הנקרא

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהן האותיות הבסיסיות במילה תלמידים

א) תלמ ב) למד ג) תלמיד ד) למיד

2. מהי סמיכות

א) שני שמות עצם שמתחברים למשמעות אחת ב) שם עצם ושם תואר ג) פועל ושם עצם

ד) שני פעלים

3. ביתה - איזה סוג מילה זו

א) סמיכות ב) שייכות במילה אחת ג) משקל ד) שורש

4. מהי הסקה

א) העתקת משפט מהטקסט ב) הבנת דבר שלא כתוב במפורש אך אפשר להבין ג) כתיבת תקציר קצר

ד) ציור פוסטר לטקסט

5. מה צריך להביא יחד עם טענה

א) ציור ב) ראיה מהטקסט ג) שיר ד) כותרת

6. מה המטרה של הטקסט בודקת

א) האם להסביר לשכנע לבדר או לספר ב) כמה מילים יש בטקסט ג) מי כתב את הטקסט

ד) באיזו שנה נכתב הטקסט

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כל צירוף סמיכות אפשר להפוך גם לרבים	☐	☐
2	נקודת מבט של דמות אחרת תמיד זהה לנקודת המבט המקורית	☐	☐
3	משפט עובדה אפשר להוכיח ואילו משפט דעה אי אפשר להוכיח	☐	☐
4	פתיחה וסיום של טקסט תמיד זהים לגמרי	☐	☐
5	כל מילה בעברית בנויה משורש ומשקל	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה המתאימה

השלימו את המילה החסרה.

1. השורש של המילה כתיבה הוא _____

2. צירוף הסמיכות בית ספר ברבים הוא _____

3. הספר שלו במילה אחת הוא _____

4. הפועל ילך הוא נטיית הפועל הלך בזמן _____

5. ברבים המילה ילד הופכת ל _____

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שורש	___	**א.** התבנית הקבועה שבה מוטבע השורש
2. משקל	___	**ב.** קביעה שנתמכת בהוכחה מהטקסט
3. סמיכות	___	**ג.** האותיות הבסיסיות שחוזרות במשפחת מילים
4. הסקה	___	**ד.** חיבור שני שמות עצם למשמעות אחת
5. נקודת מבט	___	**ה.** הבנת דבר שלא כתוב במפורש
6. טענה וראיה	___	**ו.** הזווית שממנה מסופר הסיפור

5 חלק ה' – תרגול הבנה ולשון

ענו בקצרה.

1. מצאו משפט אחד בטקסט שאפשר להסיק ממנו דבר שלא כתוב במפורש. כתבו מה הבנתם ומאיזה משפט

2. כתבו טענה אחת על הטקסט וגבו אותה בציטוט קצר מהטקסט. הסבירו איך הציטוט מוכיח את הטענה

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית ולשונית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו 4 מילים מהטקסט, מצאו את השורש של כל אחת וכתבו עוד 2 מילים מאותו שורש לכל אחת

2. ספרו מחדש קטע קצר מהטקסט מנקודת המבט של דמות או גורם אחר. מה השתנה בסיפור

כרטיס יציאה

כתבו מילה אחת מהטקסט ומצאו את השורש שלה

מהי הסקה? תנו דוגמה קצרה

מה ההבדל בין עובדה לדעה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀